

Ο τίμιος Σταυρός ως σύμβολο νίκης κατά του θανάτου (Δημήτριος Χοϊλούς, Δρ. Θεολογίας - Εκπαιδευτικός Μ.Ε.)

/ [Πεμπουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Η εορτή της παγκόσμιας υψώσεως του Τιμίου Σταυρού αποτελεί την πρώτη δεσποτική εορτή του εκκλησιαστικού έτους. Σε αυτήν τονίζεται το αποκορύφωμα της Θείας Οικονομίας, η σταύρωση του Χριστού, καθώς υψώνεται ενώπιόν μας το μέγιστο σύμβολο της αγάπης του Θεού προς τον άνθρωπο που είναι ο Τίμιος Σταυρός ως τρόπαιο νίκης κατά του θανάτου. Η εορτή μεταδίδει το χαρμόσυνο μήνυμα πως «Ο διά βρώσεως του ξύλου, τω γένει προσγενόμενος θάνατος, διά Σταυρού κατήργηται

σήμερα»(ειρμός εορτής) ως απάντηση στο πρόβλημα του θανάτου.

Το σταυροαναστάσιμο κήρυγμα της εορτής μας οδηγεί στην βίωση της σταυρώσεως του Χριστού ως νέο πνευματικό Πάσχα και προοίμιο του μέλλοντος αιώνας. Με το Σταυρό του Χριστού εγκαινιάζεται μια νέα πραγματικότητα, στην οποία η ανάσταση που «καινοποιεί τα σύμπαντα» προβάλλεται ως η τελική λύση στο ανθρώπινο ιστορικό δράμα, με το Χριστό να αποτελεί την «απαρχή των κεκοιμημένων» (Α΄ Κορ. 15,20).

Η ανάσταση των νεκρών αποτελεί την βέβαιη προσδοκία των πιστών που ανανεώνεται μέσα από την παρουσία του Τιμίου Σταυρού στη ζωή του καθενός. Η συμμετοχή στον εορτασμό της υψώσεως του Τιμίου Σταυρού, δίνει στη ζωή των πιστών εσχατολογική κατεύθυνση και στον παρόντα χρόνο την αιώνια επέκτασή του. Ο Τίμιος Σταυρός ως σύμβολο νίκης κατά του θανάτου, μας υπενθυμίζει πως το ανθρώπινο γένος με τη σταυρική θυσία του Χριστού κερδίζει την αθανασία και

τη ζωοποίηση ως την μόνιμη και ευπρεπή λύση στο φοβερό γεγονός του θανάτου. Με τον Τίμιο Σταυρό από τον οποίο ανέβλυσε τελικά η ζωή επιβεβαιώνεται ο αμετάθετος νόμος της αληθινής ζωής σύμφωνα με τον οποίο «ο σπείρεις ου ζωοποιείται, εάν μη αποθάνη» (Α΄ Κορ. 15,36). Με την σταύρωση του Χριστού «τα θεμέλια εσαλεύθη του θανάτου»(Κάθισμα εορτής) και δόθηκε η δυνατότητα στον άνθρωπο να αντιμετωπίζει το θάνατο με θάρρος ως πύλη προς την αιωνιότητα και όχι ως απώλεια αιώνια. Πράγματι ο σταυρικός θάνατος του Χριστού είναι «θάνατος αθανασίας» [1] , με τον οποίον «το του Αδάμ εσχίσθη χειρόγραφον» [2] , διότι ο Κύριος «Εξηγόρασε ημάς εκ της κατάρας του νόμου τω τιμίω Του αίματι» [3] .

Με την εορτή της παγκόσμιας υψώσεως του Τιμίου Σταυρού, κατανοείται πως με το σταυρό του Χριστού «δι' ου κατεπόθη, του θανάτου η δύναμις»(στιχηρά εσπερινού) ο άνθρωπος ανυψώνεται σε μια νέα ζωή χαράς και αφθαρσίας, απαλλαγμένη από τον φόβο του θανάτου με την προσωπική εμπειρία της συσταυρώσεως και συναναστάσεως με τον Χριστό. Με το Σταυρό του Χριστού ο άνθρωπος πλέον δεν δένεται με το θάνατο αλλά πορεύεται εκ του θανάτου στη ζωή. Το σύμβολο του Τιμίου Σταυρού «δι' ου κατεπόθη εις τέλος θάνατος» αποδεικνύει πως ο άνθρωπος είναι πλασμένος για να ζει μέσα στη χαρά της ανάστασης όχι ως ένα είδος φιλοσοφικής αντίληψης, αλλά ως εγγύηση για την εκπλήρωση της ανάστασης των ανθρώπων. Ο πιστός μετέχοντας στην θυσία του Χριστού με τον Τίμιο Σταυρό, καταφρονεί τον δικό του θάνατο, αντιμετωπίζοντάς τον ως απλό αποτύπωμα και πρόσκαιρη κατάσταση. Ο Χριστός «ο διά Σταυρού θάνατον καταργήσας, και ημάς ελευθερώσας»(Ιδιόμελα όρθρου) μεταδίδει τη βεβαιότητα της αναστάσεως των νεκρών, η οποία καταργεί τον φόβο, την οδύνη και την απελπισία του θανάτου, ενώ ενισχύει την ελπίδα και ισχυροποιεί την πίστη στη μετά θάνατο ζωή. Πλέον με το Σταυρό του Χριστού ο θάνατος αποκτά θετική αξία.

Ο σύγχρονος άνθρωπος καλείται να αντιληφθεί τον θάνατο ως μυσταγωγό που κομίζει το νόημα του μυστηρίου και τη διάσταση του βάθους της ζωής υπό το πρίσμα της σταυρικής θυσίας του Χριστού. Όσο ο άνθρωπος συνειδητοποιεί τον νέο κόσμο που ανοίγεται μπροστά του με το Σταυρό τόσο αναπνέει τον ελεύθερο αέρα της αναστάσεως.

Με αυτό τον τρόπο ο σταυρός του Κυρίου μετατρέπεται από σύμβολο φρικτής καταδίκης για την εποχή του σε παγκόσμιο σύμβολο δόξας, ζωής και νίκης κατά του θανάτου. Η κένωση του Χριστού με τη σταυρική θυσία και τον θάνατο, μας οδηγεί στη βασιλεία της ζωής και ανοίγει τον δρόμο της ανάστασης.

Έτσι με την εορτή της υψώσεως του Τιμίου Σταυρού, ζούμε στην κυριαρχία της

αναστάσεως και στη βεβαιότητα πως η Ζωή είναι πιο δυνατή από τον θάνατο. Αυτό μας βοηθά να ελπίζουμε πως τελικά ο θάνατος δεν είναι το τελικό στάδιο σε μια μακρά πορεία φθοράς αλλά η αρχή της ανάστασης. Αυτό που προσδοκούμε για τους έσχατους χρόνους, το τέλος της ανθρώπινης ιστορίας, αυτό δίνει νόημα και σε κάθε στιγμή της ζωής. Μια τέτοια σταυροαναστάσιμη στάση ζωής είναι καρπός της πίστεως και της ελπίδας μας στο Τίμιο Σταυρό του Χριστού.

Παραπομπές:

1. Πρόκλου Κων/πόλεως, Εἰς το πάθος του Κυρίου, PG 65, 785C
2. Πρόκλου Κων/πόλεως, Εἰς την αναστασιν, PG 65, 788B
3. Πρόκλου Κων/πόλεως, Εἰς την Παναγίαν Θεοτόκον Μαρίαν, PG 65, 688D